

15. marts 2013

REFERAT

af

Møde i Udviklingspolitisk Råd

den 15. marts 2013

- Til stede: Professor Georg Sørensen, Århus Universitet (Formand)
LO-sekretær Marie-Louise Knuppert, LO (Næstformand)
Generalsekretær Vagn Berthelsen, IBIS
Sektionsleder Julie Koch, Red Barnet
Programkoordinator Rolf Hernø, Care Danmark
Instituteder Helle Samuelsen, Københavns Universitet
Direktør Nanna Hvidt, DIIS
Formand Bente Sorgenfrey, FTF
Konsulent Jens Erik Ohrt, LO
- Udenrigsministeriet: Udviklingsminister Christian Friis Bach
Direktør for Udviklingspolitik Ib Petersen
Centerchef Charlotte Slente, Global Udvikling og samarbejde
Nathalia Feinberg, Udviklingspolitik og globalt samarbejde (UGS)
Mette Thygesen, UGS
Jakob Haugaard, UGS
Mette Brink Madsen (referent), UGS
- Lars Bredal, Helene Storm og Kathrine Jensen (ALO), pkt. 1
Seemab Sheikh og Gry Nielsen (UGS) pkt. 2
Charlotte Henriksen (PDK) pkt. 3
Michael Lund Jeppesen, Jakob Rogild Jakobsen og Danny Annan,
pkt. 4
- Repræsentationerne: Morten Jespersen og María Petrea (Amb. Kathmandu), pkt. 1

Der afholdtes møde i Udviklingspolitisk Råd den 15. marts 2013. Fra mødet kan følgende fremhæves:

Dagsordenspunkt 1. - Landepolitikpapir for Nepal (Amb. Kathmandu)

Udviklingspolitisk Råd udtrykte generel tilfredshed med landepolitikpapiret og de strategiske linjer og balancen i programmet. Rådet understregede vigtigheden af, fortsat at have fokus på civilsamfundets rolle i udviklings- og fredsprocessen.

Udviklingspolitisk Råd fandt, at landepolitikpapiret sikrede en god forståelse af de fortsatte udfordringer og muligheder i Nepal, samt synergieffekten i at kombinere indsatser på grøn vækst med brug af erhvervsinstrumenter. Det Udviklingspolitiske Råd fremhævede desuden vigtigheden af at forstå de strategiske overvejelser i papiret på baggrund af den komplicerede politiske situation i landet. Der bør sikres fortsat fokus på marginaliserede grupper, såsom oprindelige folk. Samtidigt blev betydningen af arbejdsmarkedets parter for social dialog og beskæftigelse fremhævet.

Udviklingsministeren fandt, at man i tråd med den rettighedsbaserede tilgang med fordel kunne sikre en tydeligere kobling mellem anbefalinger fra Universal Periodic Review og den danske udviklingsindsats.

Dagsordenspunkt 2 – Strategisk ramme for EU-samarbejdet på udviklingsområdet (UGS – kontoret for Udviklingspolitik og Globalt Samarbejde)

Udviklingsministeren fremhævede indledningsvist et centralt ønske om at føre et mere fokuseret samarbejde med og arbejde gennem EU på udviklingsområdet, og præsenterede de tre hovedprioritetsområder i det første udkast til strategien: arbejdet med den rettighedsbaserede tilgang til udvikling, grøn vækst samt skrøbelige stater. Udviklingsministeren understregede, at Danmark i sin tilgang måtte være realistisk omkring EU's komparative styrker og svagheder og fokusere skarpere på, hvor et styrket EU-samarbejde ville skabe merværdi for Danmark. I den forbindelse fremhævede udviklingsministeren fælles programmering, budgetstøtte samt den fremtidige handlingsplan for politiksammenhæng for udvikling som centrale områder, hvor Danmark ville fokusere sin indsats fremadrettet. Det blev desuden konstateret, at Danmark som led i strategiarbejdet også ville vurdere, hvor eksisterende ressourcer anvendes bedst og gennem hvilke kanaler, der kunne opnås mest indflydelse. På den baggrund ville man opprioritere indsatsen og dialogen på landeniveau, mens deltagelse i forvaltningskomitéerne ville blive nedprioriteret.

Udviklingspolitisk Råd udtrykte stor opbakning til et stærkere EU-samarbejde på udviklingsområdet, samt valget af de tre prioritetsområder. Udviklingspolitisk Råd udtrykte bekymring for, at nationale interesser hæmmer den fælles indsats, og udtrykte interesse i den fælles udenrigstjenestes rolle og fremtid. Udviklingspolitisk Råd fandt, at den danske politik bør fokusere på EU's komparative fordele. Samtidigt understregedes vigtigheden af, at Danmark gik

forrest i forsøget på at øge samarbejdet mellem medlemslandene i EU på udviklingsområdet. Rådet opfordrede mere specifikt til, at der i det videre arbejde med strategien blev fokuseret på at styrke inddragelsen af civilsamfundet og sociale parter, og at disse desuden var centrale aktører, når marginaliserede befolkningsgrupper skulle nås og derfor væsentlige i arbejdet mod ulighed; at understrege vigtigheden af, at EU løfter de ressourcekrævende opgaver inden for grøn vækst og i højere grad inddrager privatsektoren heri; at fortsætte arbejdet med politiksammenhæng for udvikling, herunder at være opmærksom på spændinger i forhold til den bredere sammentænkning af EU's eksterne politikker; samt at præcisere udfordringerne ved at arbejde med og gennem EU, således at den danske indsats kan tilpasses de politiske realiteter, der altid vil være præget af medlemsstaters egeninteresser og dermed være afgørende for, hvad der kan opnås enighed om.

Udviklingsministeren takkede for Rådets bemærkninger, som vil blive søgt indarbejdet eller yderligere styrket i det videre arbejde med strategioplægget.

Dagsordenspunkt 3 - Strategisk ramme for Danidas kommunikation (PDK – Kontoret for Public Diplomacy og Kommunikation)

Udviklingspolitisk Råd udtrykte stor ros til den strategiske ramme for Danidas kommunikation og fandt, at det var fokuseret og udgjorde et godt fundament for kommunikationen. Rådet drøftede, hvorvidt budskaberne i kommunikationsstrategien burde lægge mere vægt på *den moralske forpligtelse* til at give udviklingsbistand, når opinionsundersøgelser viste, at det moralske aspekt fortsat udgjorde en væsentlig faktor i danskernes opbakning til udviklingsbistanden. Ligeledes fremførtes det, at budskabet om bekæmpelse af fattigdom burde knyttes sammen med bekæmpelse af ulighed, idet generel vækst og fremgang i udviklingslandene mange steder dækkede over øget ulighed internt i landene og landene imellem. Yderligere blev det i denne sammenhæng fremhævet, at kommunikationen også burde omfatte kompleksiteten i udviklingssamarbejdet, og at udviklingsbistanden blot er en (mindre) faktor blandt mange, der påvirker udviklingen i et land. Derudover anerkendtes det, at kommunikationsstrategien omfattede budskabet om *egennytte*. Endvidere fremhævede Rådet, at strategien med fordel kunne lægge op til øget anvendelse af de sociale medier, og at Danidas kommunikation kunne være ”mere vovet”.

Udviklingsministeren takkede for Rådets bemærkninger og fremførte, at spørgsmålet om det moralske argument var et konstant dilemma i kommunikationen, men fremhævede, at det moralske argument kunne virke skævt og gammeldags, når vi ønskede at kommunikere resultater og fremskridt, og at bistanden også gavner Danmark. Udviklingsministeren fandt, at det var oplagt at sammenkæde rettigheder og vækst i kommunikationen, og at disse to spor også indeholdt ulighedsdimensionen. Udviklingsministeren var enig i, at kommunikationen i større udstrækning kunne inddrage brugen af sociale medier.

Dagsordenspunkt 4 - Strategisk ramme for Det Arabiske Initiativ 2013-2016 (MENA – Kontoret for Mellemøsten og Nordafrika)

Udviklingsministeren fremhævede indledningsvist, at der med den nye strategiske ramme var tale om, at man nu havde lavet en flerårig ramme for Det Arabiske Initiativ (DAI). Der var ikke som sådan tale om en ny-orientering af indsatsen, men om en fortsættelse af den linje, der allerede var lagt.

Udviklingspolitisk Råd udtrykte stor ros til udkastet til den strategiske ramme for DAI for perioden 2013-2016 og fandt, at der var tale om et godt grundlag for det videre arbejde. Der var tale om en indsats med mange indbyggede dilemmaer. DAI skulle gerne inddrage en bred vifte af samfundsgrupper i ligeværdige partnerskaber; indsatsen skulle være mere effektiv og fokuseret; og der skulle indføres nye partnerskabsindsatser, der var robuste og samtidig fleksible. Det var vigtigt, at Udenrigsministeriet var klar over dilemmaerne i den videre udmøntning af indsatserne.

Der var opbakning til at fremme relationerne til EU og for at bruge DAI til at præge EU's naboskabspolitik. Den konkrete udmøntning var kun kortfattet beskrevet i den strategiske ramme, og der var behov for at arbejde videre med instrumenterne.

Udviklingspolitisk Råd udtrykte generel opbakning til, at DAI også skulle adressere vækst og jobskabelse. Med de få midler, der var til rådighed, var det vigtigt at prioritere indsatserne. Der var opbakning til at arbejde videre med at udvikle et akademisk samarbejdsprogram. Det var et centralt område i bestræbelserne på at adressere hovedudfordringen med at etablere et videnssamfund, som anført i Arab Human Development Report.

Der var ligeledes opbakning til ambitionen om, at DAI nåede ud over de snævre eliter i byerne; til landområder og til fattigere befolkningsgrupper. Der var i den forbindelse et behov for at arbejde videre og få en stærkere analyse af, hvordan DAI kunne fremme dette mål. I hvilket omfang partnere under DAI burde søge at samarbejde med f.eks. salafistiske grupper, blev drøftet. Det fremgik af drøftelsen, at samarbejdet med trosbaserede aktører også fremover ville udgøre et væsentligt dilemma. Udenrigsministeriet blev opfordret til at tage dette dilemma meget alvorligt.

Udviklingsministeren fremhævede, at der ville blive arbejdet videre med at udarbejde egentlige indikatorer som led i udmøntningen i konkrete indsatser. Udviklingsministeren bekræftede, at der var stor efterspørgsel på at høre om den danske arbejdsmarkedsmodel. Hvad angik formålet med at skabe vækst og jobs viste et samarbejde med Verdensbanken, at man med få midler godt kunne skabe nye jobs. En indsats støttet af DAI viste ifølge Verdensbanken, at man havde skabt 250.000 jobs.

Dagsordenspunkt 5 - Eventuelt

Udviklingsministeren udtrykte sin tilfredshed med mødets forløb og fandt, at der var fremkommet gode og brugbare kommentarer, som kunne tages med i det videre arbejde.

Formanden orienterede om, at det næste møde ville blive et længere møde, idet der allerede nu var forudset mange punkter på dagsordenen. Desuden benyttede formanden lejligheden til at takke for rådsmedlemmernes bemærkninger til referatet fra mødet d. 22. februar og understregede vigtigheden af, at eventuelle bemærkninger til referatet også fremadrettet bør være korte og præcise.

Udviklingspolitik og Globalt Samarbejde